

6. Napirend**ELŐTERJESZTÉS
Beszámoló az önkormányzat szociális ellátásairól****Tisztelt Képviselő-testület!**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc. tv.) és a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet alapján 2024. évben, illetve 2025. évben e beszámoló elkészítéséig igénybevett szociális ellátásokról, valamint településünk lakóinak szociális helyzetéről az alábbi tájékoztatást adjuk.

1. Rászorultságtól függő pénzbeli ellátások**Települési támogatás**

A szociális ellátásokról szóló az 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatás nyújtható eseti jelleggel a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy és családja részére, elsősorban az Szoc. tv. 45.§ (4) bekezdésében foglalt esetekben,¹ valamint téli tüzelő vásárlásához, gyógyszerek beszerzéséhez, kórházi ápoláshoz, káresemény bekövetkezéséhez kapcsolódó kiadásokhoz, baleseti sérülésből fakadó kiadásokhoz, bűncselekmény sértettje részére.

A rendkívüli települési támogatás pénzbeli támogatásként vagy természetbeni ellátás formájában is nyújtható. Természetbeni ellátás különösen az élelmiszer, a tüzelősegély, a tankönyv és tanszervásárlás támogatása, a tandíj, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetéséhez nyújtott támogatás.

A rendkívüli települési támogatás összege alkalmanként minimum 1.000 Ft.

Magas gyógyszerköltségekre való tekintettel, vagy gyógyszer beszerzéséhez igényelt rendkívüli települési támogatás abban az esetben nyújtható, ha a kérelmező által igazolt gyógyszer, vagy gyógyászati segédeszköz havi kiadási költsége eléri a családi jövedelem 50%-át, melynek igazolásához a kérelem mellékleteként be kell nyújtani a kérelmező és a családja jövedelmi helyzetére vonatkozó igazolásokat és az eseti vagy havi gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költségéről szóló igazolást.

Rendkívüli települési támogatás polgármesteri vagy képviselői javaslatra, valamint a gyermekek érdekeire való tekintettel a nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, családsegítő javaslatára hivatalból is megállapítható.

A halálesethez, eltemettetéshez igényelt rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet a halál esetet követő 60 napon belül lehet előterjeszteni. Az eltemettetés költségeihez való

¹ Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak

hozzájárulásként megállapított rendkívüli települési támogatás összege nem lehet kevesebb 30.000 Ft-nál.

A települési támogatást kérő személyek leggyakrabban alacsony jövedelem, betegség, hozzátartozó halála miatt, téli tüzelő beszerzésére hivatkozva nyújtották be kérelmüket.

2025. évben 34 fő részesült települési támogatásban, összesen 2.107 ezer Ft összegben. 6 fő több alkalommal is kapott rendkívüli települési támogatást. A támogatások 18 esetben kérelemre, 32 esetben polgármesteri, alpolgármesteri, illetve képviselői javaslatra kerültek megállapítása.

A legalacsonyabb segély 15.000 Ft, a legmagasabb segély 105.000 Ft összegű volt.

2026. április 30-ig 15 fő részére 575 ezer Ft került felhasználásra. 2026. évben rendkívüli települési támogatás megállapítása 12 esetben történt kérelem nélkül, javaslatra.

Óvoda- és iskolakezdési támogatás

Tolmács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 54/2025. (VII.09.) számú határozata alapján a 2025/2026. évi tanévkezdéssel, illetve a neveltetéssel kapcsolatos kiadások enyhítésére a képviselő-testület 2025. évben a Tolmács községben lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen Tolmács településen élő óvodás, valamint az általános iskolai és középiskolai oktatási intézmény nappali tagozatán tanulói jogviszonyban állók szülei, illetve eltartói részére az óvoda-, és iskolakezdéssel kapcsolatos kiadások enyhítésére egyszeri rendkívüli támogatást nyújtott a következők szerint:

- óvodás gyermeket nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére gyermekenként egyszeri 15.000 Ft;
- az általános iskolai oktatásban részt vevő tanulót nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére gyermekenként egyszeri 25.000 Ft;
- szak-és középiskola nappali tagozatos oktatásában részt vevő tanulót nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére gyermekenként egyszeri 25.000 Ft

rendkívüli támogatásban részesült.

A támogatást 2025. szeptember 30-ig lehetett kérelmezni az önkormányzati hivatalban. A kérelmek alapján 68 család részére összesen 2.920 ezer Ft támogatás került kifizetésre.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj

Tolmács Község Önkormányzata a képviselő-testület döntése alapján csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2025. és 2026. évi fordulójához.

A 2025. évi fordulóhoz hat „A” típusú pályázói kérelem érkezett, akiket a képviselő-testület 10 hónapra havi 5.000 Ft támogatásban, illetve egy „B” típusú pályázói kérelem érkezett, akit a képviselő-testület 3 tanévben 10 hónapra havi 5.000 Ft támogatásban részesített. 2025. évben 250 eFt összegű támogatás terhelte költségvetésünket.

A 2026. évi fordulóhoz egy „A” típusú pályázói kérelem érkezett, aki részére a képviselő-testület 10 hónapra havi 5.000 Ft támogatást állapított meg.

A támogatások az önkormányzat 2026. évi költségvetésében betervezésre kerültek.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer következő fordulójához történő csatlakozásról előreláthatóan szeptember-október folyamán dönt a képviselő-testület.

Meningococcus-B baktérium elleni védőoltás támogatása

Tolmács Község Önkormányzata a képviselő-testülete 2024. október 29-i testületi ülésén döntött a meningococcus-B baktérium ellen védőoltás beadásának támogatásáról.

A támogatás akkor állapítható meg, ha a támogatást igénylő szülő(k), valamint a gyermek a kérelem benyújtásának időpontjában tolmácsi lakóhellyel rendelkeznek, és életvitelszerűen itt is tartózkodnak, továbbá a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 800 %-át, azaz 228.000,- Ft/fő összeget. A támogatás mértéke: a védőoltás vételárának a 80 %-a pénzbeli támogatás. A támogatási kérelem benyújtásának határideje az oltás beadását követő 3 hónap.

A támogatásban 2025. évben 3 család részesült összesen 122 eFt összegben.

Szociális célú tűzifa

Tolmács Község Önkormányzata Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 3. melléklet, 2.3.1. a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatása jogcímen, a belügyminiszter által kiírt pályázat alapján 29 m³ tűzifa vásárlásához 773.430 Ft összegű vissza nem térítendő támogatásban részesült, melyhez 73.660 Ft összegű önerőt kellett vállalnunk. A szociális célú tűzifa szállításával kapcsolatos kiadások teljes egészében az önkormányzat költségvetését terheltek. A szociális célú tűzifa támogatáshoz így összesen, a támogatáson felül –önerőre és szállítási költségre - 221 eFt összeget kellett biztosítanunk.

A támogatásból megvásárolt tűzifa rászorultak részére történő biztosításának szabályait a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet rögzíti.

A támogatásból megvásárolt tűzifára jogosultak köre a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendeletben került meghatározásra. A rendelet kimondja, hogy a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatás igénybevételével vásárolt szociális célú tűzifára

- a) az aktív korúak ellátásában részesülő,
- b) az időskorúak járadékában részesülő,
- c) a lakásfenntartási települési támogatásban részesülő,
- d) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- e) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő,
- f) a háztartásában három vagy több kiskorú vagy eltartott gyermeket nevelő,
- g) a közfoglalkoztatott,
- h) az az egyedül élő nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülő, akinek jövedelme nem haladja meg a havi nettó 180.000 Ft-ot,
- i) a gyermekét egyedül nevelő szülő,
- j) tartósan beteg gyermeket nevelő,
- k) rendkívüli élethelyzet miatt időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy
feltéve, hogy lakásában a tűzifával történő fűtés lehetséges.

A jogosultak közül az a)-e) pontban meghatározott jogosult előnyt élvez.

A szociális célú tűzifa a rendkívüli települési támogatáshoz rendszeresített kérelem nyomtatványon benyújtott kérelemmel adott év október 31-ig igényelhető. A képviselő-testület kérelem benyújtása nélkül, polgármesteri vagy képviselői javaslatra, a helyi társadalmi és szociális viszonyok ismerete alapján is juttathat szociális célú tűzifát a jogosultak részére.

A szociális célú tűzifára jogosultak közül a támogatásban részesülőkről és a támogatás mértékéről a képviselő-testület határozattal döntött, úgy, hogy háztartásonként legfeljebb 5 m³ tűzifa volt juttatható.

Az önkormányzati rendelet értelmében a szociális célú tűzifa juttatásban háztartásonként vagy ingatlanonként csak egy személy részesülhetett.

2025. évben kérelem alapján 29 család kapott szociális célú tűzifát. A támogatottak egységesen 1,0 m³ tűzifa támogatásban részesültek.

2. Természetben nyújtott szociális ellátások

Köztemetés

A törvény szerint a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben gondoskodik – a halálesetről való tudomásszerzést követő 30 napon belül – a településen elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, illetve ha az eltemettetésre köteles az eltemettetésről nem gondoskodik.

2025-2026. években – a beszámoló készítéséig - köztemetés nem történt településünkön.

3. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Szociális étkezés

A szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet alapján szociális étkezésben részesülnek azok a rászorulóak, akik önmaguk, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel legalább napi egyszeri meleg étkezéstről nem képesek gondoskodni.

A rendelet szerint szociálisan rászorult a 65. életévét betöltött személy, a rokkantsági nyugdíjas, a baleseti rokkantsági nyugdíjas, a hajléktalan, vagy azon személy, aki egészségi állapota, fogyatékosága, pszichiátriai betegsége vagy szenvedélybetegsége miatt a napi legalább egyszeri meleg étkezést önmaga, illetve eltartottjai részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem tudja biztosítani, és ezt háziorvos vagy szakorvos által kiállított igazolással bizonyítja.

2025. évben átlagosan 4 fő vette igénybe a szociális étkeztetést, mely után 354 eFt összegű állami támogatásban részesültünk.

2026. április 30-án 6 fő szociális étkeztetésre való jogosultat tartunk nyilván. A rászorultak idős (65 év feletti) koruk miatt jogosultak a szociális étkeztetés igénybevételére.

Házi segítségnyújtás

A szociális alapszolgáltatások közé tartozik a házi segítségnyújtás. A Szoc. tv. rendelkezése értelmében a települési önkormányzat a gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni, vagyis az önkormányzat kötelező feladatellátásának keretében a gondozási szükséglettel rendelkező személyeket köteles ellátásban részesíteni.

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókönyezetében biztosítja.

A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szüksége saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően,

meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a) a lakókönyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) a szociális segítség körébe tartozó feladatokat.

A házi segítségnyújtás igénybevétele megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt, valamint a napi gondozási szükséglet mértékét.

2025. évben nem volt házi segítségnyújtást igénylő gondozott, ezért az önkormányzat házi gondozót nem foglalkoztatott.

Tolmács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntése alapján 2025. november 1. napjától a házi segítségnyújtással kapcsolatos feladatokat Nagyoroszi Közös Szociális Szolgáltató Társulás útján látja el.

Szociális ellátásokat összefoglaló táblázat:

Ellátás neve:	2023.	2024.	2025.
Települési támogatás	1.590 eFt	1.365 eFt	2.107 eFt
Beiskolázási támogatás	1.705 eFt	2.850 eFt	2.920 eFt
Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj	150 eFt	225 eFt	250 eFt
Szociális célú tüzifa	1.103 eFt	1.140 eFt	994 eFt
Köztetetés	-	172 eFt	-
Szociális étkezés (átlag létszám)	7 fő	5 fő	4 fő
Házi segítségnyújtás (átlag létszám)	0 fő	0 fő	0 fő

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót megtárgyalni és azt határozattal elfogadni szíveskedjen!

Tolmács, 2026. május 20.

Tisztelettel:

dr. Szabó Letícia Ágnes
jegyző

Határozati javaslat

.../2026. (V.26.) Képviselő – testületi határozat

Tolmács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2025. évi szociális ellátásairól szóló beszámolót elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester